

EGYETEMI TÁJÉKOZTATÓ A DUÁLIS KÉPZÉSRŐL

RRF-2.1.2-21-2022-00019

*„Gyakorlatorientált képzésfejlesztés az Óbudai
Egyetemen az Ipar 4.0 jegyében”*

Óbudai Egyetem, 2024

Tartalom

Bevezetés.....	3
Törvényi szabályozás	5
A duális képzésre való jelentkezés menete	6
Miért előnyös az egyetemnek?	8
A duális képzés tartalma.....	9
Miért előnyös az egyetem hallgatóinak a duális képzés?.....	10
Egyetemi oktatói vélemények a duális képzés kapcsán	12
A tanév rendje a duális képzésben	15
A cégek visszacsatolása az egyetemek felé a duális képzés kapcsán	16
Felmerülő kérdések az egyetemek részéről – és a válaszok.....	18
Felhasznált források jegyzéke.....	21

Bevezetés

A duális képzéseket a felsőoktatásban úgy tekintik, mint egy olyan megoldást, ami egyszerre segít a gazdaság és a munkaerőpiac igényeinek megfelelő oktatásban, valamint abban, hogy a felsőoktatás több ember számára legyen elérhető, és szorosabb legyen az együttműködés az egyetemek és a vállalatok között. Ezért nemcsak az alapképzésekben, hanem a mesterszakokon és a doktori programokban is egyre nagyobb szerepet kapnak a gazdasági partnerek.

*A felsőoktatás célja az, hogy mindenki olyan diplomát szerezhessen, ami megfelel a képességeinek és amivel könnyebben el tud helyezkedni. Azt szeretnék, hogy a hallgatók tovább fejleszthessék tehetségüket és tudásukat, és a végzettségükkel könnyebben lépjenek be a munka világába. Ehhez az is szükséges, hogy az oktatás jobban **igazodjon a munkaerőpiac elvárásaihoz**, és a képzéseket úgy alakítsák, hogy valóban az **aktuális igényeket szolgálják ki**. Így a felsőoktatási intézmények jobban hozzájárulhatnak a gazdasági fejlődéshez.*

A duális képzés egy speciális, gyakorlatorientált felsőoktatási forma, amely az egyetemek és a cégek közös munkájával valósul meg. A hallgatók itt már az egyetemi évek alatt közelebbről megismerik a munka világát, és részt vehetnek a munkahelyi folyamatokban. A hagyományos képzésekhez képest több időt töltenek szakmai gyakorlattal, így alaposabb szakmai ismereteket és tapasztalatot szerezhhetnek.

A duális képzés bevezetése azonban mind az egyetemek, mind a cégek részéről alapos előkészítést igényel. Ennek egyik fontos lépése, hogy közösen dolgozzák ki a képzéshez kapcsolódó gyakorlati tanterveket, és meghatározzák a célokat minden érintett fél érdekeit figyelembe véve.

A duális képzés megvalósítása és jelentősége nem minden országban vagy régióban ugyanolyan. Az országok és régiók gazdasági, társadalmi, oktatási és munkaerőpiaci adottságai különböznek, ezért más-más megközelítést alkalmaznak a duális képzés bevezetésében és működtetésében.

Az erősebb gazdaságú országok, ahol több nagyvállalat, ipari központ és fejlett technológia van jelen, könnyebben be tudják vonni a gazdasági partnereket a duális képzésbe. Ezekben az országokban a cégek hajlandóbbak időt és pénzt fektetni abba, hogy a hallgatókat képezzék, hiszen hosszú távon jól képzett munkaerőre lesz szükségük.

A munkaerőpiaci igények országonként és régióként eltérőek. Az egyes országok oktatási rendszere is nagyban befolyásolja, hogyan illeszkedik a duális képzés. Például Németországban, ahol a duális képzés régóta szerves része a szakképzési rendszernek, ez a modell már bevált és széles körben elterjedt, mely modellt 2011-es évek elején adaptálta a magyar felsőoktatás.

A duális képzés elérhetősége és hatékonysága függ attól is, hogy egy országon vagy régió belül milyen az ipari fejlettség, az infrastruktúra, vagy akár a társadalmi mobilitás.

Néhány példa (nem rangsorban)

- a társadalmi integráció javítása (alul reprezentált társadalmi csoportok tehetséges tagjainak felsőoktatáshoz/felsőfokú szakképzettséghez való hozzáféréseinek javítása);
- a tehetségek korai felkarolása és támogatása;
- a vállalati szocializáció gyorsítása;
- a korai foglalkoztathatóság és az állampolgári tudatosság javítása;
- a felsőoktatási szolgáltatásokhoz való regionális hozzáférés növelése;
- regionális fejlesztés (a diákok ott tanulhatnak, dolgozhatnak és maradhatnak saját régiójukban, saját helyi közösségeikben);
- a felsőoktatási képzés harmonizációja a gazdasági, munkaerő-piaci igényekhez;
- szorosabb együttműködés a vállalatok és az egyetemek között.”

(Részlet Derényi András a duális képzésről írt kézikönyvéből)

A duális képzés lényege, hogy az elméleti tudás megszerzése mellett a hallgatók már a tanulmányaik alatt gyakorlati tapasztalatokat szereznek egy vállalatnál.

A duális képzés fő céljai:

Egyenlő esélyek: Mindenki számára elérhetővé tenni a felsőoktatást, különös tekintettel az eddig kevésbé képviselt társadalmi csoportokra.

Tehetséggondozás: A tehetséges fiatalokat már korán felismerni és támogatni, hogy kibontakoztathassák képességeiket.

Gyorsabb beilleszkedés a munka világába: A vállalati gyakorlat révén a hallgatók gyorsabban alkalmazkodnak a munkaerőpiaci elvárásokhoz.

Regionális fejlődés: A duális képzés hozzájárulhat a régiók gazdasági fejlődéséhez, mivel a hallgatók a régióban maradhatnak tanulni és dolgozni.

A felsőoktatás és a gazdaság összekapcsolása: A duális képzéssel az egyetemek és a vállalatok szorosabban együttműködnek, így a képzés jobban megfelel a munkaerőpiac igényeinek.

Törvényi szabályozás

A nemzeti felsőoktatásról szóló **2011. évi CCIV. törvény** 108. § 1b. pontja határozza meg a duális képzés fogalmát. Ez alapján a *„duális képzés: a műszaki, informatika, agrár, természettudomány, egészségügy vagy gazdaságtudományok képzési területen indított gyakorlatigényes alapképzési szakon, szociális munka alapképzési szakon, illetve a felsorolt képzési területhez tartozó mesterképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szak – képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott, teljes idejű, a képzési időszakra, a képzés módszereire, a tanórára, a megszerzett tudás értékelésére egyedi rendelkezéseket tartalmazó – tanterve szerint a gyakorlati képzés a Duális Képzési Tanács által meghatározott keretek között, minősített szervezetnél folyik.”*

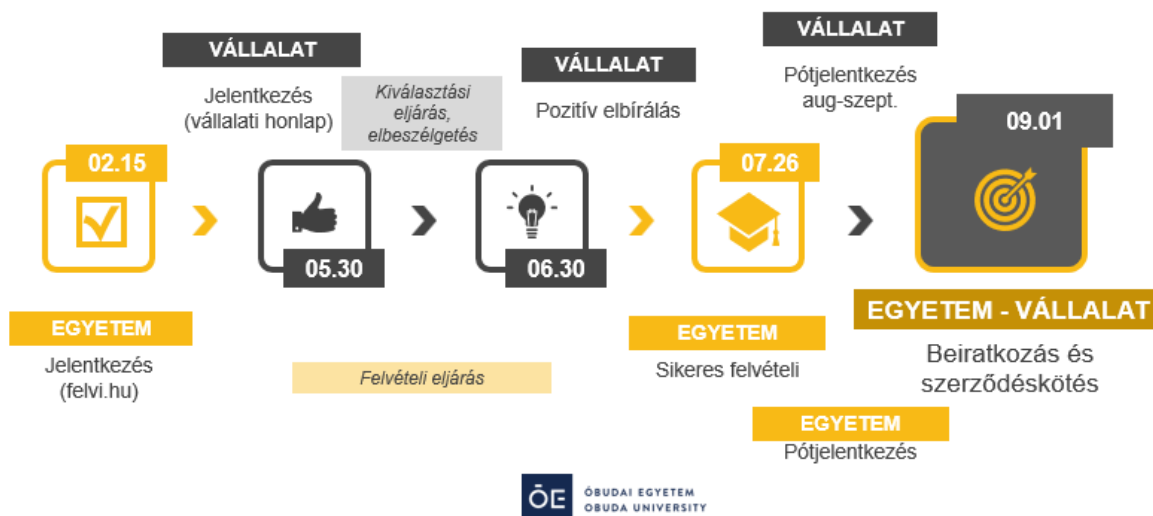
A **duális képzés lényege**, hogy az egyetemi hallgatók elméleti oktatása a felsőoktatási intézményben, a gyakorlati képzésük pedig a választott partnerszervezetnél történik.

A duális képzésre való jelentkezés menete

A felvételizők a hagyományos felvételi eljárással párhuzamosan jelentkeznek az egyetem duális partnereinél (azon cégeknél, akikkel az adott egyetem/egyetemi kar duális együttműködési megállapodást kötött már előzőleg):

DUÁLIS KÉPZÉS - FELVÉTELI

Az a hallgatójelölt lesz duális hallgató, akit felvettek az egyetemre is, de valamelyik partnercégnél az interjúk során kiválasztásra is kerültek és a beiratkozás idejére rendelkeznek duális hallgatói szerződéssel. A duális képzésbe később is be lehet csatlakozni. 2024. január 1-től már nem csak keresztfélév eleje (vagyis a hallgatók 2. szemeszter kezdete) a későbbi duális csatlakozás lehetséges kezdete, hanem akár a 4. félév kezdetéig is gondolkodhat egy hallgató azon, hogy akarja-e ezt a képzési formát választani. A hallgatóknak így 3 féléve is lehet arra, hogy vagy meglévő partnercégeknél keresgéljen a megmaradt duális helyek között vagy pedig akár új céget behozva új duális gyakornoki pozíciót létesítsen magának.

Fő szabály: *a hallgatónak a képzés minimum felét duális formában kell előltenie ahhoz, hogy a végén duális oklevelet(igazolást) kapjon, ez egy 7 féléves képzés esetén minimum 4 félévet jelent.*

2024. januártól lehetősége van a hallgatóknak egy félévre szüneteltetni a duális képzést pl. külföldi tanulmányok okán. Ez a passzív félév nem lehet a hallgató utolsó szemesztere és még fontos kitétel, hogy meg kell legyen a minimum 4 féléve (BSc szak esetén) duális képzésen ennek tükrében is.

Új partnercég esetén az első lépés, hogy a cég az adott egyetemi karral duális együttműködési megállapodást kössön. Szintén új változás 2024-től Magyarországon, hogy a duális képzést már nem csak nappali tagozatos hallgatók, hanem azon hallgatóink is tudják választani, akik levelező tagozaton folytatják tanulmányaikat. Ennek feltétele, hogy legyen olyan partnercég, aki fogad levelező tagozatos hallgatókat is.

Miért előnyös az egyetemnek?

A duális képzés hozzájárul az egyetem presztízsének növekedéséhez, a képzés minőségének javulásához, valamint az egyetem és a gazdaság közötti szorosabb együttműködéshez.

- **Versenyképes képzés:** A duális képzéssel az Egyetem versenyképesebb tudást biztosít, így növelve diplomásai sikeres munkaerőpiaci elhelyezkedésének esélyét.
- **Gyakorlatorientált oktatás:** Még inkább gyakorlatorientálttá válik a képzés, így a hallgatók a tanult elméleti ismereteket a gyakorlatban is kipróbálhatják, jobban megérthetik azok jelentőségét.
- **Munkaerőpiac igényeinek megfelelő képzés:** A duális képzéssel az egyetem jobban tud alkalmazkodni a munkaerőpiac változó igényeihez, így a végzősök kitűnően illeszkednek a vállalatokhoz.
- **Nagyobb hallgatói létszám:** A beiskolázási körzet nő, mert a duális képzés kedvéért eljönnek a hallgatók az egész országból.
- **Minőségibb hallgatói összetétel:** A cégek szigorú kiválasztási folyamata révén a duális képzésben részt vevő hallgatók általában motiváltabbak és jobb tanulmányi eredményekkel rendelkeznek, tehát többen kerülnek be jobb eredménnyel az egyetemre főiskolára, mert a cégek kiválasztása jól működik.
- **Erős vállalati kapcsolatok:** A duális képzés erősíti az egyetem és a vállalatok közötti kapcsolatokat, ami újabb együttműködési lehetőségeket nyithat meg.

A duális képzés tartalma

Az államilag szabályozott, minőségi kritériumokkal garantált rendszerben az együttműködési megállapodás megkötése mellett a vállalat elkészíti a tantervhez illeszkedő gyakorlati időszak képzési programját (a vállalati képzési programot), amelybe a vállalat szakemberei beépítik az elvárt ismereteket, kompetenciákat, amelyeket a frissen, hagyományos képzésben végeztek esetében eddig hiányoltak.

A vállalati képzési program részeként a hallgató értékelésére vonatkozó kritériumok is meghatározásra kerülnek. A duális képzéshez csatlakozó cégek lehetőséget kapnak arra, hogy saját szakmai igényeik szerint alakítsák ki leendő munkatársaik felkészítését.

A duális képzés komponensei

A vállalatnál eltöltött időszak képzési tartalma négy komponensből tevődik össze:

1. Specifikus gyakorlati képzés a vállalkozásnál
2. Hallgatók bevonása konkrét „üzemi” gyakorlati feladatokba
3. Projekt jellegű feladatok az önálló munkavégzés képességének megteremtése érdekében
4. A „puha” készségek és a munkakultúra fejlesztése

Az egyetemi képzés anyagai a hagyományos nappali és a duális rendszerű képzések esetén azonosak. Ezen felül a duális képzésben résztvevő hallgatónak teljesíteni kell a vállalat saját, egyedi képzési gyakorlat tantervét is.

**A duális képzésre vonatkozó részletes eljárási szabályokat az egyetem Tanulmányi
Ügyrendje szabályozza.**

Miért előnyös az egyetem hallgatóinak a duális képzés?

A duális képzés egy olyan innovatív tanulási forma, amely ötvözi az elméleti tudás megszerzését a gyakorlati tapasztalatszerzéssel. Ez a rendszer számos előnyt kínál a hallgatók számára:

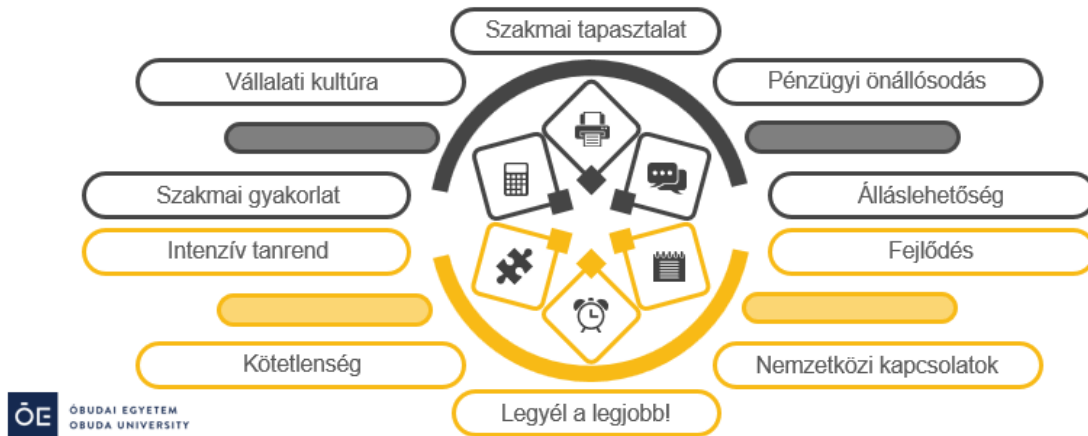
- Korai munkatapasztalat: Többéves **munkatapasztalat** megszerzése még a tanulmányok ideje alatt, s ezáltal a munkaerőpiacra kerülve: gyakorlattal rendelkező friss diplomás lesz.
- Rendszeres jövedelem: A képzés ideje alatt **rendszeres havi jövedelem** (havonta legalább a mindenkori minimálbér 65%-a)
- Szakmai fejlődés: A duális gyakornoki időszak alatt: a partnercégeknekél **céges szakmai képzéseken**, tréningeken való részvételi lehetőség.
- Karrierlehetőség: Tanulmányok alatt **előrelépési lehetőség** cégen belül.
- Elismerés: Szakmai tapasztalatról tanúsító „**duális oklevél (igazolás)**” megszerzése az egyetemi oklevél mellé.
- Biztos munkahely: Képzés után az adott **cégen belüli elhelyezkedés lehetőség**.
- Külföldi tanulmányi lehetőségek: Nem maradnak ki ők sem az Erasmus és egyéb külföldi tanulmányi lehetőségekből, mert a duális képzést ezen okból egy félévre passziválhatják.

A duális képzés egy olyan kiváló lehetőség, amelynek segítségével a hallgatók már fiatalon megalapozhatják karrierjüket, és olyan gyakorlati tudásra tehetnek szert, amelyre a munkaerőpiacon nagy szükség van.

Az egyetemre jelentkezőknek a következő 10 okot célszerű felsorolni, hogy miért is éri meg a duális képzést választani!

10 ok, amiért **érdemes** duális hallgatónak lenni

1. **Szakmai tapasztalat:** Már a tanulmányaid során szakmai tapasztalatot szerezhetsz piacvezető ipari vállalatoknál.
2. **Fejlődés:** A legjobb szakemberektől tanulhatod meg a szakma fortélyait.
3. **Pénzügyi önállósodás:** Munkáért havi juttatásban részesülsz, így pénzügyileg önállósodsz.
4. **Álláslehetőség:** Tanulmányaid végén jó eséllyel egy állásajánlattal a zsebedben veheted át a diplomádat.
5. **Szakmai gyakorlat:** Óriási előnnyel, több éves szakmai tapasztalattal lépsz ki a munkaerőpiacra.
6. **Kötetlenség:** Tanulmányaid után nincsenek kötöttségek, nem vagy köteles ott maradni a vállalatnál.
7. **Vállalati kultúra:** Megismerkedhetsz egy vállalati kultúrával, egy felnőtt közösség részesévé válhatsz.
8. **Intenzív tanrend:** Változatos és intenzív tanrended lesz, rengeteg kihívással.
9. **Nemzetközi kapcsolatok:** Remek szakmai kapcsolatokat építhetsz ki, akár nemzetközileg is, hiszen több vállalat is kiküldi rövidebb időre az anyavállalathoz a hallgatóját.
10. **Legyél a legjobb:** Már a tanulmányaid megkezdésekor a legjobbak közé tartozhatsz.

Egyetemi oktatói vélemények a duális képzés kapcsán

„A legjobb dolog az egész duális képzésben - „Amikor a hallgató már képzés alatt folyamatosan találkozik a cégnél, amiről órán is hall” - Összességében azt gondolom, hogy azon hallgatók, akik megértették a duális képzés lényegét és olyan céghez kerültek, ahol szintén elkapták a duális képzés fonalát, azok az egyetemen is sikeresebbek, motiváltabbak és jobb teljesítményeket érnek el. Én nagy fejlődést éreztem a duális hallgatók személyiség fejlődésében is, például a tanuláshoz való hozzáállásuk is sokkal pozitívabb.”

„Úgy gondolom, hogy az egyetem deklarált célja a gyakorlatorientált képzés. Ezt csak a duális képzés (vagy valami hasonló) keretében lehet elképzelni, ugyanis az egyetem jellegénél fogva általánosabb alapismereteket, illetve átfogó szakmai alapismereteket tud átadni. A gyakorlatorientáltság a cégekkel való együttműködésben valósulhat meg, konkrét feladatokban alkalmazva a megtanult alapokat. Ebben a kontextusban tehát egyértelműen az előny dominál.”

„Szerintem a duális képzés a hallgatók számára emberközelivé teszi a mi kis "elefántcsont-tornyunkat", másrészt az oktatók visszacsatolást kapnak a legfrissebb gyakorlatról, amit beépítve a tananyagba az elkövetkező félévekben tanítani tudják, mint a legújabb ismereteket.”

„A duális képzést egy nagyszerű képzési formának tartom, mert a magas szintű egyetemi képzés mellett, naprakész gyakorlati ismeretekre, tapasztalatokra tesz szert a hallgató. Emellett a duális képzés során a vállalati partnernél szerzett informális ismeretek is

hozzájárulnak a kiemelkedő szakmai teljesítményhez, azonban az ilyen ismeretek nem tanulhatók közvetlenül, elsajátításukhoz az adott szakterület kultúráján belüli mentorálásra és irányítást kapnak. A duális képzésben résztvevő hallgatók pályaaattitűdje pozitívabb, sokkal motiváltabbak és sikeresebbek a tanulmányaikban.”

„Ami előnyt jelent a diákok számára, hogy látják, mi történik a gyakorlatban, a gyártásban. Így nem "alaptalanul" tanulják a tantárgyakat, hanem érezhetik azok fontosságát is. „

„Előny, hogy már az egyetemi évek alatt kialakíthatják az ipari kapcsolatrendszerüket, nem kell munkahelyet keresniük a tanulmányok befejezésével. Egyetemként nekünk nagyon sokat jelent, hogy aktív kapcsolatunk van a helyi iparral. Az oktatás fejlesztéséhez nagyon sok naprakész visszajelzést kapunk. Mindenképp azt gondolom, hogy a duális képzés egy előremutató folyamat, tehát érdemes ezt az utat járniuk a hallgatóknak is és az egyetemeknek is.,,

A kapott visszajelzések egyértelműen pozitív képet festenek a duális képzésről az egyetemi oktatók véleményei alapján.

A legfontosabb előnyök, amelyeket kiemelnek:

- **Elmélet és gyakorlat összekapcsolása:** A duális képzés lehetővé teszi, hogy a hallgatók az elméleti tudást a gyakorlatban is alkalmazhassák, így mélyebb megértésre tehetnek szert.
- **Motiváció és sikeresség:** A duális hallgatók általában motiváltabbak és sikeresebbek, mivel látják a tanulmányaik gyakorlati hasznát, és már az egyetem alatt kapcsolatba kerülnek a munka világgal.
- **Személyiségfejlődés:** A duális képzés hozzájárul a hallgatók személyiségfejlődéséhez, javítja a tanulási hozzáállásukat és segít felkészülni a szakmai életre.

- **Naprakész tudás:** Az oktatók a duális partnerektől kapott visszajelzések alapján frissíthetik a tananyagot, így a hallgatók a legújabb ismereteket sajátíthatják el.
- **Hálózatképzés:** A duális képzés során a hallgatók értékes szakmai kapcsolatokat építhetnek ki, amelyek elősegíthetik a későbbi elhelyezkedésüket.
- **Az egyetem és az ipari partnerek közötti együttműködés erősítése:** A duális képzés erősíti az egyetemek és a vállalatok közötti kapcsolatot, ami mindkét fél számára előnyös.
- **Gyakorlatorientált egyetem:** A duális képzés révén az egyetemek gyakorlatorientáltabbá válhatnak, és jobban megfelelhetnek a munkaerőpiac igényeinek.

A puha készségek olyan személyes tulajdonságokra, szokásokra és szociális készségekre utalnak, amelyek segítenek az egyéneknek másokkal jól együttműködni, hatékonyan kommunikálni, valamint önmagukat és munkájukat irányítani. A „soft” skillek közé tartozik például a kommunikációs, a szervező- vagy az alkalmazkodókészség, a csapatorientáltság, a motiválhatóság, az érzelmi intelligencia, a kreativitás, a flexibilitás, a mobilitás, empátia. **Ezen puha készségek az iskolapadban ülve, önmagában nehezebben elsajátíthatóak, céges környezetben a duális képzés során viszont könnyedén, hatékonyan fejleszthetőek.**

A tanév rendje a duális képzésben

A DUÁLIS GYAKORNOK TANÉVE

Alapvetően a gyakorlati időszakok megoszlása úgy néz ki, hogy az őszi/téli félévben 8 hét, a tavaszi/nyári félévben pedig 16 hét a duális gyakorlat. Ez egy tanévben 24 hét, tehát minimum 120 nap. Ezeket a duális heteket a vizsgaidőszakokban abszolválják a hallgatók, de ha az adott karon/szakon az órarend úgy engedi, akkor a szorgalmi időszakban is tudnak a hallgatók a duális céghez járni gyakorlatra.

Például

*Az Alba Regia Karon a duális hallgatók és cégek létszáma miatt a **pénteki nap** lett a „**duális gyakorlati nap**” a szorgalmi időszakban. Természetesen az életkoruknak megfelelő/20 nap szabadság jár a hallgatóknak egy évre, melyet a céggel egyeztetve tudnak kivenni.*

A cégek visszacsatolása az egyetemek felé a duális képzés kapcsán

„Fokozatváltás a felsőoktatásban az új duális képzési koncepció. A túl elméleti magyar felsőoktatási morált váltja fel végre a gyakorlatorientált képzési morál. Végre közelebb kerülnek a hallgatók a képzés során a vállalati gyakorlathoz, könnyebben megértik az egyes tananyagokat. A cégek is elégedettebbek, ha egy friss diplomásból már nem egy kezdő munkaerőt kapnak, hanem egy specifikus tudással bíró, gyakorlati szakembert.”

„A duális hallgatók jelentik számunkra a képzett, gyakorlattal rendelkező munkaerő új generációját.”

„Olyan szakember kerüljön ki az oktatásból, aki látott már belülről céget, rendelkezik gyakorlati tapasztalattal, nem csak könyvszagú tudást hoz magával. – Erre képes a duális képzés!”

„Valószínűleg orientációt tud adni egy ilyen képzési forma, mert a diák megtapasztalja, hogy a való életben milyen elvárások vannak. Úgy gondolom, hogy ez egy felkészülési szakasz”

„Nehéz találni képzett szakértőket egy – egy területre. Ezen problémánkat segít megoldani a duális képzés. Egy potenciális munkaerő piac számunkra a duális hallgatók köre.”

„Egy fiatal mérnök hallgatóból, ha kitanulja a szükséges speciális tudást, mivel ez máshol nem szerezhető meg, bármi lehet belőle a cégnél. A duális hallgató szerves része lesz életünknek, együtt lélegzik majd a céggel.”

A cégektől kapott visszajelzések egyértelműen pozitív képet festenek a duális képzésről.

A legfontosabb előnyök, amelyeket kiemelnek:

- **Gyakorlatorientált képzés:** A duális képzéssel a felsőoktatás végre közelebb kerül a vállalati gyakorlathoz. A hallgatók az elméleti tudáson túl gyakorlati tapasztalatokat is szereznek, ami segít jobban megérteni a tananyagot és felkészülni a munkaerőpiacra.
- **Képzett munkaerő:** A duális hallgatók már a tanulmányok alatt olyan specifikus tudásra és gyakorlati tapasztalatra tesznek szert, amelyre a cégeknek szüksége van. Így a cégek nem pályakezdőket, hanem képzett szakembereket kapnak.
- **Cégek és hallgatók kölcsönös elégedettsége:** Mind a cégek, mind a hallgatók elégedettek a duális képzéssel. A cégek számára ez egy új, hatékony módja a tehetséges munkaerő toborzásának és fejlesztésének, míg a hallgatók számára ez egy kiváló lehetőség a karrierjük építésére.
- **Orientáció a munkaerőpiacon:** A duális képzés segít a hallgatóknak megismerni a munkaerőpiac elvárásait és felkészülni a szakmai életre.
- **Megoldás a szakemberhiányra:** A duális képzés hozzájárulhat a szakemberhiány enyhítéséhez, mivel a cégek hozzájárulnak saját maguk képezhetik ki a jövő szakembereit.
- **Hosszú távú együttműködés:** A duális képzés lehetőséget nyújt a cégeknek és a hallgatóknak egy hosszú távú együttműködés kialakítására.

A duális képzés egy innovatív és hatékony módszer a felsőoktatásban, amely mind a hallgatók, mind a cégek számára számos előnyt kínál. A gyakorlatorientált képzés, a képzett munkaerő és a hosszú távú együttműködés mind olyan tényezők, amelyek hozzájárulnak a duális képzés sikeréhez.

Felmerülő kérdések az egyetemek részéről – és a válaszok

Miben más a duális gyakorlat, mint egy sima szakmai gyakorlat?

A sima szakmai gyakorlat általában pár hetes, egybefüggő szakmai gyakorlat, amit felsőbb évfolyamon abszolválnak a hallgatók. A duális képzésbe pedig rögtön elsőévesként bekapcsolódhat a hallgató. A vállalatok pedig többet adnak, mint a sima szakmai gyakorlaton lévőeknek, hiszen a képzés teljes időtartama alatt zajlik a gyakorlati képzés.

Mi van akkor, ha a duális gyakorlat és az egyetemi kötelezettségek párhuzamosságát nem bírja el egy hallgató?

Ebben az esetben lehetősége van befejeznie a duális képzését menet közben és megszüntetni a duális jogviszonyát. Hagyományos formában folytatnia tudja utána is az egyetemi tanulmányait.

Kinek kell kezdeményeznie a duális együttműködési megállapodást a partnercégekkel?

Alapvetően a cégek keresik fel az egyetemi kart, hogy a duális képzés részleteiről informálódjanak. Ennek indító oka lehet épp az, hogy egy hallgató-jelölt keresi fel őket, hogy van-e lehetőség az adott cégnél duális képzésre. A duális képzés mindig 3 szereplős: Egyetem – Vállalat – Hallgató. Bárki kezdeményezheti a folyamatot a sikeres kimenet célja érdekében.

Az egyetemnek milyen feladatai vannak a duális képzés adminisztrációját tekintve?

A duális együttműködési megállapodások megkötése és a szerződések archiválása az első feladat. A partnercégek számára célszerű biztosítani a kari és egyetemi weboldalon lehetőséget a bemutatkozásra, egy olyan helyet, ahol a leendő és meglévő hallgatók információkhoz juthatnak. Utána, ha már vannak duális hallgatók, akkor a hallgatók által leadott duális nyilatkozatokat, duális hallgatói szerződéseket is archiválni kell. A félévek végén a hallgatók munkanaplót készítenek és a cégnél kapnak egy szakmai gyakorlat értékelőlapot, ehhez is célszerű egy olyan egyetemi platformot biztosítani, ahova a hallgatók feltudják tölteni az anyagaikat. Ha megszűnik egy hallgató duális jogviszonya menet közben, a megszüntető dokumentumot is archiválni kell. A duális képzés végén, ha sikeresen teljesítik a modult a hallgatók, akkor az egyetem duális oklevelet (igazolást) állít ki, melyben elismeri a partnervállalattal közösen, hogy az adott hallgató, x félévet duális képzésben vett részt. Ez lesz a hivatalos, aláírással, pecséttel ellátott olyan dokumentum, amit aztán a hallgató vihet a későbbi munkahelyére, s amivel tudja igazolni, hogy ő X féléves szakmai gyakorlattal/tapasztalattal rendelkezik.

Kell-e külön munkatárs, aki a duális képzést koordinálja?

Ez a kérdés sok mindentől függ: hány duális partnere van az egyetemnek, hány szakon működteti a duális képzést, hány duális hallgatója van, mekkora fókusz helyez a duális képzésre és annak fejlesztésére. Természetesen megoldható meglévő kollegákkal a feladatkör, de ahol magas a létszám ott indokolt lehet külön duális koordinátor alkalmazása, akinek feladata a duális adminisztráción felül a kapcsolattartás a cégekkel és a hallgatókkal. A duális oklevelek nyomtatása és a duális képzés tanulmányi rendszerben való regisztrációja általában a Tanulmányi osztály feladata.

Kell-e reklámoznia az egyetemnek a duális képzést?

Ez stratégiai kérdés. Nyilván, ha fókusz erre helyezi az egyetem vagy az adott kar, akkor igen. Eleinte sok marketinget igényel, hogy a résztvevőkkel megismertessük a duális képzés lényegét és előnyeit, de hosszú távon, ha jól működtetjük a rendszert, akkor egyre kevesebb marketinget igényel. Az Alba Regia Karon egy bevált jó gyakorlat, hogy évente egyszer rendezünk tavasszal egy duális információs napot. Ez egy olyan fórum, ahol az egyetemre

jelentkezőket és a kar partnercégeit hívjuk meg. Kapnak egy általános tájékoztatást a duális képzés lényegéről, a jelentkezés menetéről a résztvevők, de a legnagyobb előnye, hogy a hallgatójelöltek egyből a cégek standjain tudnak állásbörze-szerűen kérdezni és informálódni.

Szükséges-e az egyetemnek szoros kapcsolatot ápolnia a duális partnerekkel?

A duális képzés csakis erős ipari beágyazottság mellett, rendszeres, jó vállalat – egyetem közti kommunikáció mellett képzelhető el, működtethető jól. De nyilván a kapcsolat szorossága a két félen múlik.

Összefoglalásképp elmondható, hogy a duális képzés egy szoros együttműködési forma, amely minden benne résztvevő – partner, egyetem, hallgató – számára kötelezettségekkel és vállalt többletfeladatokkal jár, ugyanakkor óriási előnyökkel bír.

Felhasznált források jegyzéke

Óbudai Egyetem, „Óbudai Egyetem duális képzés” [online] URL: <https://dualis.uni-obuda.hu/>

Emberi Erőforrások Minisztériuma, „Duális diploma” [online] URL: <http://dualisdiploma.hu/>

Oktatási Hivatal (2012), „A felsőfokú duális képzésről” [online] URL: https://www.oktatas.hu/felsooktatas/dualis_kepzes/a_dualis_kepzesrol

Óbudai Egyetem Alba Regia Kar, „Duális Képzés” [online] URL: <https://amk.uni-obuda.hu/dualis-kepzes/>

Derényi András (2016), „Kézikönyv A duális képzésről”, Tempus Közalapítvány, Budapest, URL: <https://tka.hu/docs/palyazatok/ehea-dualis-kepzes-kezikonyv1.pdf>